

Dosarul nr. 2rci-32/24
2-23146417-01-2rci-04042024

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. N. Bobu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, Iu. Grosu, A. Ciobanu)

DECIZIE

23 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Grincevschi Elena,
în cauza de insolabilitate, intentată la cererea depusă de lichidatorul
CAP „Agroplugar-Temp”, în procedura simplificată a falimentului, Verdeș
Alexandru împotriva Elenei Grincevschi cu privire la anularea actelor juridice,
împotriva încheierii din 11 martie 2024 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 12 octombrie 2023, lichidatorul CAP „Agroplugar-Temp”, în procedura
simplificată a falimentului, Verdeș Alexandru a depus în instanța de insolabilitate
cerere împotriva Elenei Grincevschi cu privire la anularea actelor juridice.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,
s-a admis cererea lichidatorului CAP „Agroplugar-Temp”, în procedura simplificată
a falimentului, Verdeș Alexandru împotriva Elenei Grincevschi cu privire la
anularea actelor juridice.

S-a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 2 din
12 octombrie 2021, încheiat între CAP „Agroplugar-Temp” și Grincevschi Elena.

S-a obligat Grincevschi Elena să restituie CAP „Agroplugar-Temp” tractorul
agricol de model „Belarus 82.1” cu nr. de înmatriculare EDD 077, iar în cazul
imposibilității restituirii bunului, să fie încasată contravaloarea bunului în mărime
de 123 540 d lei.

S-a încasat de la Grincevschi Elena în beneficiul statului suma de 3 706,2 de
lei cu titlu de taxă de stat.

La 28 februarie 2024, Grincevschi Elena a depus cerere de apel împotriva
hotărârii din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând
totodată repunerea în termen a apelului (f. d. 40 - 42).

Prin încheierea din 11 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea
depusă de Grincevschi Elena privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit
apelul ca depus în afara termenului legal.

La 26 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Grincevschi Elena a
depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 martie 2024 a Curții de Apel Bălți,
solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la
rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat că cauza a fost examinată în absența sa.

De asemenea, a menționat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că a omis termenul de atac al hotărârii instanței de fond deoarece în perioada 10 decembrie 2023 – 25 decembrie 2023, s-a aflat la tratament ambulatoriu, fapt ce se confirmă prin extrasele medicului de familie din 24 ianuarie 2024 și 16 februarie 2024.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că încheierea recurată a fost emisă la data de 11 martie 2024.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că la 14 decembrie 2023, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul Central.

La 28 februarie 2024, Grincevschi Elena a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 decembrie 2023 a Judecătoriai Edineț, sediul Central, solicitând totodată repunerea în termen a apelului (f. d. 40 - 42).

Prin încheierea din 11 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea depusă de Grincevschi Elena privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal.

Completul de judecată consideră încheierea contestată ca fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 15 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Materialele cauzei atestă că, prin încheierea din 20 octombrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost primită spre examinare cererea lichidatorului CAP „Agropluhar-Temp”, în procedura simplificată a falimentului, Verdeș Alexandru împotriva Elenei Grincevschi cu privire la anularea actelor juridice, ședința de examinare fiind fixată pentru 14 noiembrie 2023 (f. d. 22).

Încheierea din 20 octombrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost recepționată de Grincevschi Elena la data de 31 octombrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 24).

La 14 decembrie 2023, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central, iar copia dispozitivului hotărârii a fost recepționată de Grincevschi Elena la data de 21 decembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 32).

Completul de judecată notează că, dispozitivul hotărârii din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost publicat pe portalul instanțelor judecătorești la 22 decembrie 2023.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 14 decembrie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu 15 decembrie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 29 decembrie 2023 (zi de vineri).

Cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a fost depusă de Grincevschi Elena la 28 februarie 2024 (f. d. 40-42), prin urmare, în afara termenului legal prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

În context, Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 11 martie 2024, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de Grincevschi Elena împotriva hotărârii din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Prin urmare, instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel, or, apelanta urma în termenul stabilit de lege să-și exercite dreptul de contestare.

Cu referire la argumentul recurenteii precum că în perioada 10 decembrie 2023 – 25 decembrie 2023, s-a aflat la tratament ambulatoriu, Completul de judecată reține că, instanța de apel întemeiat a concluzionat că după data de 25 decembrie 2023, până la expirarea termenului de atac, Grincevschi Elena era în drept de a depune cerere de apel, respectiv, circumstanțele expuse nu sunt de natură de a justifica încălcarea termenului de efectuare a actului de procedură în termenul de 15 zile prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 11 martie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Grincevschi Elena.

Se menține încheierea din 11 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza de insolvență, intentată la cererea depusă de lichidatorul CAP „Agroplugar-Temp”, în procedura simplificată a falimentului, Verdeș Alexandru împotriva Elenei Grincevschi cu privire la anularea actelor juridice.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni